

JDBC

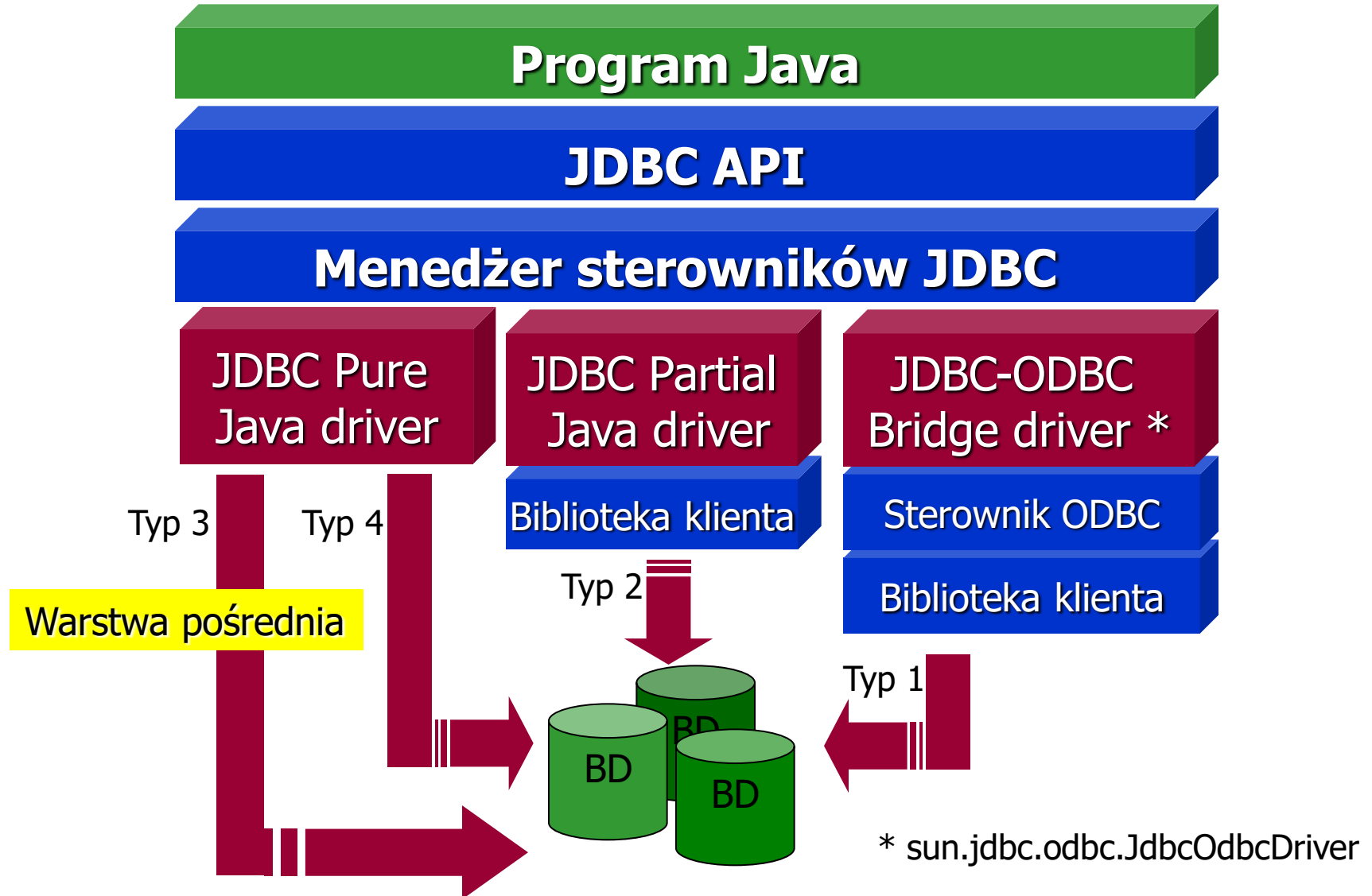
(Java Database Connectivity)

Marek Wojciechowski

Czym jest JDBC ?

- JDBC jest standardowym interfejsem do współpracy aplikacji Java z relacyjną bazą danych
- JDBC definiuje standardowe interfejsy
 - interfejsy są implementowane przez sterowniki JDBC
 - standard dopuszcza rozszerzenia producentów
- Zaprojektowany na podstawie X/Open SQL Call Level Interface (podobny do ODBC)
- Interfejs dla dynamicznych instrukcji SQL
- Opracowany przez Sun Microsystems
- Powszechnie wspierany przez producentów systemów baz danych i narzędzi programistycznych

Architektura JDBC

Typy sterowników JDBC

- Typ I – Most JDBC-ODBC
 - umożliwia połączenie z każdą bazą danych, dla której istnieje sterownik ODBC
- Typ II – Sterownik napisany częściowo w Javie, wykorzystujący biblioteki klienta bazy danych
 - najbardziej wydajne rozwiązanie (szczególnie dla starszych JVM)
 - wymaga preinstalowanego oprogramowania klienta bazy danych
- Typ III – Uniwersalny sterownik w czystej Javie, z obsługą specyficznych baz danych w warstwie pośredniej
 - Oprogramowanie klasy middleware (serwer aplikacji) tłumaczy uniwersalne wywołania JDBC na protokoły specyficzne dla poszczególnych serwerów b.d.
- Typ IV – Sterownik w czystej Javie, komunikujący się bezpośrednio z serwerem bazy danych
 - nie wymaga bibliotek klienta bazy danych

Sterowniki JDBC Oracle

```
oracle.jdbc.OracleDriver
```

- JDBC Thin (typ IV)
 - w 100% napisany w czystej Javie
- JDBC OCI (typ II)
 - wykonuje wywołania OCI do “fabrycznego” sterownika, preinstalowanego po stronie klienta
- Server-side internal driver
 - wykorzystywany przez aplikacje Java uruchamiane wewnątrz serwera Oracle (np. Java Stored Procedures)
- Server-side Thin driver
 - wykorzystywany przez aplikacje Java uruchamiane wewnątrz serwera Oracle do nawiązywania połączeń z innymi serwerami

Podstawowe klasy JDBC (pakiet java.sql)

- `DriverManager`
- `Connection`
- `Statement`
- `PreparedStatement`
- `CallableStatement`
- `ResultSet`
- `DatabaseMetaData`
- `ResultSetMetaData`
- `SQLException`

Rejestrowanie sterowników JDBC

- Sterowniki JDBC muszą się rejestrować w menedżerze sterowników (**DriverManager**)
- Sterowniki rejestrują się automatycznie podczas ich ładowania przez JVM (**Class.forName()**)
- Od JDBC 4.0 JVM automatycznie ładuje sterowniki z dostępnych bibliotek

```
try {  
    // Oracle JDBC driver (Thin + OCI)  
    Class.forName("oracle.jdbc.OracleDriver");  
    // IBM DB2 Universal Database "app" driver  
    Class.forName("COM.ibm.db2.jdbc.app.DB2Driver");  
    // JDBC-ODBC bridge driver  
    Class.forName("sun.jdbc.odbc.JdbcOdbcDriver");  
    // Java DB (derby) driver  
    Class.forName("org.apache.derby.jdbc.ClientDriver");  
}  
catch (ClassNotFoundException e) { ... }
```

Nawiązywanie połączenia z bazą danych

- Menedżer sterowników (klasa `DriverManager`) zarządza sterownikami JDBC i służy do otwarcia połączenia z bazą danych
- Baza danych jest wskazywana przez podanie JDBC URL, identyfikującego sterownik JDBC i bazę danych:
`jdbc:<subprotocol>:<connectString>`
- Na podstawie JDBC URL menedżer sterowników (`DriverManager`) wybiera odpowiedni sterownik JDBC spośród zarejestrowanych sterowników

Formaty JDBC URL - Przykłady

JDBC-ODBC Bridge

```
jdbc:odbc:<odbc_data_source>
```

Oracle OCI

```
jdbc:oracle:oci:@<service_name>
```

Oracle Thin

```
jdbc:oracle:thin:@<host>:<port>:<sid>
```

IBM DB2 "app"

```
jdbc:db2:<db_name>
```

IBM DB2 "net"

```
jdbc:db2://<host>:<port>/<db_name>
```

MySQL

```
jdbc:mysql://<host>:<port>/<db_name>
```

Java DB (Derby)

```
jdbc:derby://<host>:<port>/<db_name>
```

Wyjątek `SQLException`

- Wywołania JDBC mogą generować wyjątek `java.sql.SQLException`
- Metody zawierające wywołania JDBC muszą obsługiwać ten wyjątek lub deklarować możliwość jego generowania
- Wyjątek `SQLException` niesie następujące informacje:
 - kod "SQL state" (zgodny ze specyfikacją XOPEN SQL)
 - tekstowy komunikat o błędzie
 - numeryczny kod błędu (specyficzny dla danego DBMS)

```
try {
    conn = DriverManager.getConnection("jdbc:odbc:Finance",
                                      "scott","tiger");
} catch (SQLException e) {
    System.err.println("Error: " + e);
    String sqlState = e.getSQLState();
    String message = e.getMessage();
    int errorCode = e.getErrorCode();
    ...
}
```

Polecenia SQL w JDBC

- Polecenie **Statement**
 - wykonywanie zapytań lub operacji DML/DDL
- Polecenie **PreparedStatement**
(wywiedzione z **Statement**)
 - wykonywanie poleceń prekompilowanych
 - możliwość zaszywania zmiennych
 - przydatne gdy to samo polecenie jest wykonywane kilkakrotnie dla różnych wartości
 - zwiększa odporność na ataki „SQL injection”
- Polecenie **CallableStatement**
(wywiedzione z **PreparedStatement**)
 - wywoływanie procedur i funkcji składowanych w bazie danych
 - zachowana możliwość zaszywania zmiennych

Klasa Statement

- Wykonywanie zapytań (metoda **executeQuery()** zwracająca zbiór wyników **ResultSet**)

```
try {
    Statement stmt = conn.createStatement();
    ResultSet rset = stmt.executeQuery
        ("SELECT name, salary FROM employees");
    ...
} catch (SQLException e) {...}
```

- Wykonywanie poleceń DML i DDL (metoda **executeUpdate()**)

```
try {
    Statement stmt = conn.createStatement();
    stmt.executeUpdate
        ("DELETE FROM employees WHERE id = 120");
} catch (SQLException e) {...}
```

Przetwarzanie zbiorów wynikowych

- Obiekt `ResultSet` przechowuje tabelę danych wynikowych zwróconych przez zapytanie SQL
- Obsługa kursorów
 - kursor startuje od pozycji przed pierwszym rekordem zbioru wynikowego
 - metoda `next()` przesuwa kursor na następny rekord (zwraca `true`, gdy znaleziono kolejny rekord)
 - od JDBC 2.0 są przewijalne i modyfikowalne zbiory wynikowe
- Dane odczytuje się przy pomocy metod `getxxx()` np. `getInt()`, `getString()`, które odwzorowują wyniki w równoważne typy języka Java
- Dostęp do pól bieżącego rekordu odbywa się przez numer na liście wyrażeń w zapytaniu lub nazwę atrybutu

Przetwarzanie zbiorów wynikowych - Przykłady

```
try {
    ResultSet rset = stmt.executeQuery(
        "SELECT name, salary FROM employees");
    while (rset.next()) {
        String name = rset.getString(1);
        int salary = rset.getInt(2);
    }
} catch (SQLException e) {...}
```

```
try {
    ResultSet rset = stmt.executeQuery(
        "SELECT name, salary FROM employees");
    while (rset.next()) {
        String name = rset.getString("NAME");
        int salary = rset.getInt("SALARY");
    }
} catch (SQLException e) {...}
```

JDBC – kompletny przykład

```
import java.sql.*;

public class MyDemo {
    public static void main(String[] args)
        throws ClassNotFoundException, SQLException {
        Connection conn;
        Statement stmt;
        ResultSet rset;

        Class.forName("oracle.jdbc.OracleDriver");
        conn = DriverManager.getConnection(
            "jdbc:oracle:thin:@srv1:1521:orcl","scott","tiger");
        stmt = conn.createStatement();
        rset = stmt.executeQuery("select name, salary from employees");
        while (rset.next()) {
            System.out.print(rset.getString("NAME")+" ");
            System.out.println(rset.getString("SALARY"));
        }
        rset.close(); stmt.close(); conn.close();
    }
}
```

JDBC 4.1 – zarządzanie zasobami

```
try (Statement stmt = con.createStatement()) {  
  
    ResultSet rs = stmt.executeQuery(query);  
  
    while (rs.next()) {  
        ... = rs.getXXX("...");  
        ...  
    }  
  
} catch (SQLException e) {  
    ...  
}
```

- Opuszczenie bloku `try` (normalne zakończenie lub wystąpienie wyjątku) spowoduje automatyczne zamknięcie obiektu polecenia (`Statement`)
- Zamknięcie polecenia powoduje zamknięcie zbiorów wynikowych (`ResultSet`) z nim związanych
- Analogicznie można obsłużyć zamknięcie połączenia (`Connection`)

Konwersje typów między SQL i Java

- Dla każdego typu SQL istnieje jeden lub więcej typów Java, do których możliwa jest konwersja:

```
CHAR -> String, int, double, float, java.math.BigDecimal, ...
NUMBER -> int, double, float, java.math.BigDecimal, ...
DATE -> Date, Time, Timestamp, String
...
```

- Konwersja z SQL do Java może wiązać się z utratą precyzji
- Producenci systemów baz danych mogą dostarczać typy Java pozwalające na uniknięcie utraty precyzji przy konwersji z SQL (przykładem jest Oracle)
- Specyficzne typy Java do obsługi typów Oracle SQL:

```
CHAR -> oracle.sql.CHAR
NUMBER -> oracle.sql.NUMBER
DATE -> oracle.sql.DATE
...
```

- Do konwersji do typów `oracle.sql.*` służą odpowiednie metody `getXXX()` np. `getCHAR()`

Klasa PreparedStatement

- Umożliwiają wielokrotne wykonanie tego samego polecenia dla różnych wartości parametrów
 - wydajność
- Parametry wstawia się za pomocą znaku „?”
- Zapobieganie atakom „SQL injection”

```
try {  
    Connection conn = DriverManager.getConnection(...);  
  
    PreparedStatement pstmt =  
        conn.prepareStatement(  
            "UPDATE employees SET salary = 9000 WHERE id = ?");  
    ...  
} catch (SQLException e) {...}
```

Wiązanie zmiennych i wykonywanie polecenia `PreparedStatement`

- Przed wywołaniem polecenia `PreparedStatement` należy związać parametry z konkretnymi wartościami
- Parametry wiąże się metodami `setxxx()` klasy `PreparedStatement`

```
try {
    PreparedStatement pstmt =
        conn.prepareStatement(
            "UPDATE employees SET salary = 8900 WHERE id = ?");
    ...
    pstmt.setInt(1, 120);
    pstmt.executeUpdate();

    pstmt.setInt(1, 130);
    pstmt.executeUpdate();
    ...
} catch (SQLException e) {...}
```

Transakcje

- Przetwarzanie transakcyjne zależy od właściwości `autoCommit` obiektu `Connection`
 - domyślnie `true`, co oznacza oddzielną transakcję dla każdego polecenia SQL (każda instrukcja jest automatycznie zatwierdzana)
 - do zmiany trybu służy metoda `setAutoCommit()`
 - gdy `autoCommit == false`:
 - `commit()` - zatwierdzenie transakcji
 - `rollback()` - wycofanie transakcji
 - `setSavepoint()` - ustawienie punktu bezpieczeństwa

```
Connection conn = DriverManager.getConnection(...);
conn.setAutoCommit(false); // zmiana trybu
...                          // polecenia SQL
conn.commit();               // zatwierdzenie
...                          // polecenia SQL
conn.rollback();            // wycofanie transakcji
```

Źródła danych (DataSources)

- Obiekt `DataSource` reprezentuje źródło danych (np. DBMS)
- Obiekt `DataSource` w zakresie uzyskiwania połączenia z bazą danych jest alternatywą dla `DriverManager`
 - przede wszystkim w aplikacjach Java EE (na serwerze aplikacji)
- Źródło `DataSource` może wspierać:
 - transakcje rozproszone
 - obsługę pul połączeń
- Źródło `DataSource` może zostać zarejestrowane w JNDI
- Aplikacja łącząc się z bazą danych:
 - wyszukuje źródło danych w JNDI przez jego logiczną nazwę
 - poprzez obiekt `DataSource` uzyskuje obiekt `Connection`
- Połączenie uzyskane poprzez `DataSource` może brać udział w transakcjach rozproszonych i/lub funkcjonować w ramach puli połączeń zależnie od właściwości źródła

Definicja źródła danych – Przykład

- Przykład dla serwera GlassFish

domain.xml

```
<resources>
  <jdbc-resource enabled="true" jndi-name="jdbc/sample"
    object-type="user" pool-name="SamplePool"/>
  <jdbc-connection-pool
    ...
    datasource-classname="org.apache.derby.jdbc.ClientDataSource"
    max-pool-size="32"
    name="SamplePool"
    res-type="javax.sql.DataSource"
    ...
  >
  <property name="DatabaseName" value="sample"/>
  <property name="User" value="app"/>
  <property name="Password" value="app"/>
  <property name="URL" value="jdbc:derby://localhost:1527/sample"/>
  <property name="PortNumber" value="1527"/>
  <property name="serverName" value="localhost"/>
</jdbc-connection-pool>
</resources>
```

Korzystanie ze źródeł danych – Przykład

- Dostęp do źródła poprzez jawne wyszukanie w serwisie nazw JNDI (ang. lookup)

```
Context ctx = new InitialContext();
DataSource ds = (DataSource)ctx.lookup("jdbc/sample");
Connection conn = ds.getConnection();
...
```

- Dostęp do źródła dzięki wstrzykiwaniu zależności (ang. dependency injection)

```
@Resource(name="jdbc/sample")
private DataSource ds;

Connection conn = ds.getConnection();
...
```